

תלמודו בידו

דף כח עמוד ב

א] מן התורה, האם חמץ מותר באכילה בערב פסח מחצות היום ועד הלילה ?

ב] מדוע כתבה התורה איסור אכילת חמץ שלש פעמים ?

ג] מנין שיש חיוב לאכול מצה אף בזמן הזה שאין קרבן פסח ?

ד] מנין שטמא או מי שהוא בדרך רחוקה ואינם עושים קרבן פסח חייבים באכילת מצה ?

א] ר' יהודה: אסור באכילה ובהנאה.
שנאמר "לא תאכל עליו חמץ", לאסור חמץ משעת שחיטת הפסח.
ר' שמעון: מותר, ו"עליו" היינו ליל ט"ו שהיא זמן אכילת קרבן הפסח.

ב] ר' שמעון: 1. "לא תאכל עליו חמץ" לאסור אכילת חמץ בפסח.
2. "כל מחמצת לא תאכלו", לאסור אף המתחמץ מחמת דבר אחר.
3. "לא יאכל חמץ" הסמוך ל"היום אתם יוצאים", ללמד שבפסח מצרים איסור חמץ נהג יום אחד בלבד.

ר' יהודה: לאסור אכילת חמץ: 1. בפסח. 2. בערב פסח. 3. ושעבר עליו הפסח.
- חימוץ על ידי דבר אחר נלמד מן הלשון "מחמצת".
- איסור חמץ שנהג במצרים, יתכן שנלמד מסמיכות הפסוקים ולא מן הייתור.
ויתכן שחולק על הדרשה [שר' יהודה אינו דורש סמוכים אלא בספר דברים].

ג] ר' יהודה: "לא תאכל עליו חמץ, שבעת ימים תאכל עליו מצות", ללמד שחייב באכילת מצה בכל דור שמוזהרים על אכילת חמץ.
ר' שמעון: "בערב תאכלו מצות" מיותר ללמד זאת.

ד] ר' יהודה: שנאמר "בערב תאכלו מצות".
ר' שמעון: לא גרעו מערל ומומר שחייבים במצה אף שאינם מקריבים פסח.